

ע"פ 24649/04/19 - סעיד באסטי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

25 נובמבר 2019

ע"פ 24649-04-19 באסטי נ' מדינת ישראל
לפני כב' השופטת גילה כנפי-שטייניץ, סגנית נשיא
כב' השופט אריה רומנוב
כב' השופטת דנה כהן-לקח
סעיד באסטי
בעניין:
ע"י ב"כ עו"ד מוסטפא יחיא

המערער

נגד

מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

המשיבה

פסק דין

1. לפנינו ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בירושלים בת.פ. 56484-05-17. בהכרעת הדין מיום 6.9.18 שניתנה על ידי כב' השופטת ע' אבמן-מולר, הורשע המערער לאחר שמיעת ראיות בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. בגזר הדין שניתן ביום 26.2.19 על ידי כב' השופט ד' שאול גבאי ריכטר (אליו הועבר התיק לאחר מינויה של כב' השופטת אבמן-מולר לבית המשפט המחוזי), נדון המערער לעונשים הבאים: שישה חודשי מאסר ויום אחד לריצוי בפועל בניכוי תקופת מעצרו; עונשי מאסר על תנאי של שמונה חודשים וארבעה חודשים כמפורט בגזר הדין; וקנס בסך 2,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו.

2. הערעור שלפנינו הוגש הן נגד הכרעת הדין והן נגד גזר הדין.

הערעור על הכרעת הדין

3. בכתב האישום המתוקן שהוגש נגד המערער נטען, כי ביום 22.5.17 החל מהשעה 19:00 או בסמוך לכך, התרחשה בכניסה לכפר א-רם ("כיכר המוניות") התפרעות ממושכת בה נטלו חלק כמאה אנשים. במסגרת ההתפרעות בוצע יידוי מאסיבי של אבנים וירי של זיקוקים לעבר כוחות משטרה שפעלו במקום. נטען, כי המערער נטל חלק בהתפרעות. עוד נטען, כי בשעה 19:10 או בסמוך לכך, המערער יידה לפחות אבן אחת לעבר כוחות ביטחון שעמדו ב"כיכר המוניות" במרחק של כ-40 מטרים ממנו, במטרה לפגוע בהם. כן נטען, כי מיד לאחר מכן המערער יידה אבן אחת לעבר כוחות ביטחון שנסעו בכלי רכב משטרה ממנוגן שהיה במרחק של 20 מטרים ממנו, במטרה לפגוע בהם, ופגע ברכב. בכתב האישום נטען, כי המערער ניסה לברוח מכוחות הביטחון שפעלו לעצור אותו, והוא נעצר לאחר מרדף.

4. מטעם המשיבה העידו ארבעה עדים. שלושה שוטרי מג"ב שנטלו חלק באירוע וכן חוקר משטרה. השוטרים שנטלו חלק באירוע הם אבישי (לידור) סעדון; אליהו כהן; ואילן טקלה. חוקר המשטרה הוא אמיר קיסרי. בנוסף לעדותם הוגשו על ידי המשיבה שני תצלומי אוויר של זירת האירוע; סרטון שצולם באמצעות מצלמת "גו-פרו" שהייתה מותקנת על חזהו של השוטר לידור סעדון; וכן צילומי סטילס של המערער שצולמו בסמוך לאחר האירוע, וצילום של חלק מזירת ההתרחשות. כן הוגשה הודעתו של המערער במשטרה. מטעם המערער העיד המערער לבדו. הוא הגיש כראיה מטעמו הודעה שמסר השוטר אליהו כהן במשטרה.

5. התמונה שעלתה מפרשת התביעה היא בתמצית זו: ביום 22.5.17 בערב אירעה התפרעות באזור "כיכר המוניות" הנמצאת בסמוך לכניסה לכפר א-רם. במהלך ההתפרעות יידו המתפרעים אבנים לעבר כוח משטרה שהיה באזור "כיכר המוניות". במענה לכך הוחלט לאגף את המתפרעים ולהגיע אליהם מאחור דרך כביש המכונה "ציר דליה". כוח האיגוף מנה שניים או שלושה ג'יפים. בג'יפ הראשון נסעו השוטר אלי כהן ושוטרים נוספים. בג'יפ השני נסעו לידור סעדון שהיה מפקד הג'יפ, אילן טקלה שהיה נהג הג'יפ, ושוטרים נוספים. עדי התביעה מסרו בעדויותיהם, שכאשר המתפרעים הבחינו בכוח האיגוף, הם נמלטו מאזור ההתפרעות.

השוטר לידור סעדון מסר בעדותו, שכאשר הוא התקרב לאזור ההתפרעות הנמצא בסמוך למפגש של "ציר דליה" עם "ציר קלמר" (צומת T) הוא הבחין במערער כשהוא מיידה אבן לעבר שוטרים שהיו באזור "כיכר המוניות". העד לידור מסר, כי הוא רדף עם הג'יפ בו נסע אחר המערער לאורך "ציר קלמר", עד אשר הוא הגיע אל המערער ועצר אותו.

השוטר אלי כהן מסר בעדותו, כי אחד המתפרעים יידה אבן לעבר הג'יפ בו הוא נסע. לדבריו, לאחר שהמערער נעצר הוא זיהה אותו כאדם שיידה את האבן לעבר הג'יפ שלו.

6. בכתב האישום ייחסה המשיבה למערער ביצוע של שלוש עבירות: עבירת התפרעות לפי סעיף 152 לחוק העונשין, תשל"ז-1977; עבירת ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 274(1), (2) ו-3(3) לחוק העונשין יחד עם סעיף 25 לחוק האמור; ועבירה של הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 275א' לחוק העונשין. בפתח סיכומיה בבית משפט השלום הבהירה ב"כ המשיבה, כי העבירה של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות יוחסה למערער בשל זריקת לפחות אבן אחת לעבר השוטרים שעמדו ב"כיכר המוניות"; והעבירה של הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות יוחסה למערער בשל זריקה אבן אחת לעבר ג'יפ בו נסעו שוטרים (עמ' 53 רישא לפרוטוקול הדיון בבית משפט השלום).

7. הן במשטרה והן בעדותו בבית המשפט הכחיש המערער את המיוחס לו בכתב האישום. לדבריו, הוא מתגורר בשכונת א-טור, ובאותו יום הוא הגיע לא-רם בדרכו לכפר עקב שם הוא קנה בית. לטענתו, בעת שחיכה למונית שתיקח אותו לכפר עקב, הוא ראה אנשים בורחים, ובסמוך לאחר מכן הוא נעצר על ידי שוטר על לא עוול בכפו. המערער טען כי הוא לא נטל חלק בהתפרעות ולא יידה אבנים לעבר השוטרים כנטען על ידי המשיבה. ב"כ המערער טען בסיכומיו בבית משפט השלום, כי עדויות השוטרים שקריות ונועדו להעליל על המערער עלילת שווא.

8. בהכרעת הדין שניתנה על ידו סקר בית משפט קמא את הראיות שהובאו לפניו. בית המשפט ציין, כי

השוטר לידור מסר בעדותו כי הבחין במערער זורק אבנים לעבר השוטרים שהיו ב"ככר המוניות" ואחר כך בורח, וכי הוא היה בקשר עין רציף עם המערער מהרגע שראה אותו והחל המרדף אחריו, ועד למעצרו. בית המשפט נתן אמון בעדותו של לידור וקבע בהכרעת דינו כי "עדותו של לידור היתה קוהרנטית וניכר היה כי עד זה מבקש בעדותו להביא את הדברים כפי שהוא זוכר אותם" (סעיף 14 להכרעת הדין).

9. גם עדותו של השוטר אלי כהן נמצאה אמינה על ידי בית משפט קמא. בית המשפט קבע בהכרעת דינו כי "עדותו של העד הותירה ככלל רושם אמין. העד ביקש לד"יק בדבריו... והבהיר כי הוא זוכר את האירוע המדובר אך לא זוכר כיום פרטים, כגון מי נהג בג'פ, ולא מזהה כיום את הנאשם" (סעיף 16 להכרעת הדין). בית המשפט ציין את דבריו של השוטר כהן לפיהם המערער היה בולט ביחס לשאר המתפרעים, בכך שלבש חולצה לבנה ובכך שמבנה גופו היה גדול יחסית לסובבים אותו (שם).

10. לאחר שקבע את קביעותיו בשאלת מהימנות עדי התביעה, ציין בית משפט קמא בהכרעת הדין, כי "בקביעה שמדובר בעדים מהימנים שאינם חפצים להטעות את בית המשפט או חלילה להעליל על הנאשם, אין די. יש לבחון בנוסף את מהימנות הזיהוי על מנת להימנע מטעויות אפשריות ביחס לזיהוי" (סעיף 17 להכרעת הדין). בעניין זה בית המשפט קבע, כי כיוון שהזיהוי שנעשה על ידי השוטר כהן התבסס על מבנה גופו של המערער ועל לבושו, ספק אם ניתן היה לסמוך על הזיהוי בוודאות מספקת אילו עדותו של עד זה הייתה עדות יחידה. "ואולם, זיהוי של הנאשם נסמך בעיקר על עדותו של לידור, שראה אותו ממרחק קצר יחסית בתנאי ראות טובים ושמר על קשר עין רציף עמו מעת שהבחין בזריקת האבן ועד למעצרו, לאחר מרדף רצוף אחריו. בנסיבות אלה, יש לקבוע כי לידור יכול היה לזהות היטב את הנאשם וניתן לסמוך על הזיהוי בוודאות מספקת, כאשר עדותו של אלי מהווה רק תימוכין לעדות של לידור" (שם).

11. לאחר סקירת עדויותיהם של עדי התביעה וניתוח עדויות אלה, קבע בית משפט קמא כי "אל מול עדותם של שוטרי מג"ב, עמדה עדותו של הנאשם שהיה קשה לייחס לה אמינות" (סעיף 18 להכרעת הדין). בית המשפט סקר בהכרעת הדין את הגרסאות שמסר המערער וקבע, כי "הנאשם מסר גרסאות שונות וסותרות, וגירסתו מעוררת תמיהות לא מעטות" (סעיף 19 להכרעת הדין).

12. בית משפט קמא התייחס בהכרעת הדין לטענה שהעלה הסניגור כי הסרטון שהוגש כראיה מטעם המשיבה סותר את עדויות השוטרים. בית המשפט תיאר בהכרעת הדין את מה שתועד בסרטון (סעיפים 7 ו-15 להכרעת הדין) וקבע, כי מה שמופיע בסרטון אינו משקף את כל מה שראה העד לידור, שעל חזהו הייתה מותקנת המצלמה. בית המשפט קבע, כי יש בסרטון כדי לתמוך בעדותו של לידור בנוגע להתרחשות מעת שהחל את הנסיעה בציר, דרך זיהוי המתפרעים, הפנייה שמאלה, המרדף אחר המערער ותפיסתו. בית המשפט קבע, כי אין בסרטון דבר הסותר את גרסת השוטרים או תומך בגרסתו של המערער (סעיף 15 להכרעת הדין).

13. את המסקנות אליהן הגיע סיכם בית משפט קמא בדברים שכתב בסעיפים 20 ו-21 להכרעת הדין, שנביאם כלשונם ונתייחס אליהם בהמשך. וכך נכתב בסעיפים אלה:

21. על יסוד כל האמור, הוכח מעבר לספק סביר כי במועד האירוע היתה התפרעות בה השתתפו כמאה אנשים שיידו אבנים, ירו זיקוקים וחסמו כב(י)שים על ידי צמיגים ופחים, וכי הנאשם היה במקום

ההתפרעות וזרק לפחות אבן אחת לכיוון השוטרים, ולפיכך יש לראותו כ(מ)י שנטל חלק באותה התפרעות וניסה לתקוף את השוטרים באמצעות האבן.

22. אשר על כן, אני מרשיעה את הנאשם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, כמפורט בפסקה 1 לעיל."

14. בערעור שלפנינו שב ב"כ המערער על טענתו, כי עדויות השוטרים הן עדויות שקר וכי הם העלילו על המערער עלילת שווא. בין היתר נטען בהקשר זה, כי העדויות סותרות האחת את רעותה ואין הן יכולות לדור האחת עם השנייה (סעיף 4 לנימוקי הערעור). בין היתר שב ב"כ המערער בערעור ומצביע על ההבדל הקיים בין הודעתו של העד כהן במשטרה לעדותו בבית המשפט. בעוד שבעדותו בבית המשפט טען העד כהן כי הוא ביקש מהשוטר לידור לעצור את האדם שזרק אבן לעבר הג'יפ בו נסע כהן, גרסה זו לא מופיעה בהודעתו במשטרה.

15. ואולם דומה כי את עיקר הערעור מבקש המערער לבסס על הסרטון שהוגש כראיה מטעם המשיבה. בהסתמך על סרטון זה טוען המערער שתי טענות. הטענה האחת היא, שבסרטון לא מופיעים פרטים רבים עליהם העידו עדי המשיבה. לטענת המערער, יש בכך ראייה כבדת משקל לחוסר האמינות של העדים. הטענה השנייה היא, כי הסרטון סותר את טענת המשיבה באשר למרדף שנוהל אחר המערער. לטענת ב"כ המערער, כל המעיין בסרטון "חושב כי אנו מדברים על אירוע אחר לחלוטין מזה שהעידו עליו שלושת השוטרים" (סעיף 4 לנימוקי הערעור). מוסיף ב"כ המערער וטוען, "כי אם הסרטון הנטען לא היה קיים לא ניתן כלל ועיקר לדמיין כי תוכן הסרטון נמצא בעדויות השוטרים ואף לא מתקרב אליהם" (סעיף 5 לנימוקי הערעור). לטענת ב"כ המערער, "תיעוד חזותי זה מרוקן מכל תוכן את עדויות עדי התביעה" (סעיף 20 לנימוקי הערעור).

16. במסגרת הטענה האחת טוען ב"כ המערער, בין היתר, שמהסרטון עולה כי בעת שהמערער נעצר הוא היה לבדו ולא היה חלק ממאה מתפרעים; כי הוא לא נצפה זורק אבנים; ולא נמצא ב"כר המוניות"; עוד נטען, כי בסרטון לא רואים את הג'יפ בו נסע כהן ואשר לפי הטענה נסע לפני הג'יפ בו נסעו השוטרים לידור וטקלה.

17. באשר לטענה השנייה טוען ב"כ המערער, כי לנוכח מהירות נסיעתו של הג'יפ ומשך הנסיעה עד למעצרו של המערער על ידי השוטר לידור, "המערער צריך להיות סופר מאן כדי לטוס מול הג'יפ כמתואר בעדות זו והכל בניגוד לחוקי הטבע והש(כ)ל הישר" (סעיף 7 לנימוקי הערעור). ביחס לטענה זו מפנה ב"כ המערער לדברים שנאמרו על ידי שופטי המעצרים שדנו בעניינו של המערער.

18. כאמור לעיל, המערער הואשם בביצוע עבירה אחת של התפרעות ובשתי עבירות שעניינן יידי אבנים. המשיבה טוענת, כי המערער זרק לפחות אבן אחת לעבר שוטרים שעמדו ב"כר המוניות" וזאת בעיקר בהסתמך על עדותו של השוטר לידור; ו"מיד לאחר מכן" הוא זרק אבן אחת לעבר הג'יפ המשטרתי וזאת בעיקר בהסתמך על עדותו של השוטר כהן. כל אחד מיידוי האבנים מחייב התייחסות נפרדת, ונפתח את דיונו בטענה בדבר זריקת האבן לעבר הג'יפ.

19. הבאנו לעיל את דבריו של בית משפט השלום בסעיפים 21 ו-22 להכרעת הדין, בהם בית המשפט סיכם את המסקנות אליהן הגיע בתום דיונו. מקריאת סעיף 21 להכרעת הדין עולה, כי בית המשפט קבע בסעיף זה כי הוכח מעבר לספק סביר שהמערער נטל חלק בהתפרעות; כי הוא זרק "לפחות אבן אחת" לכיוון השוטרים; ולפיכך יש לראותו כמי שעבר עבירת התפרעות וכמי שניסה לתקוף שוטרים באמצעות אבן. כיוון שהעבירה של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות בה הואשם המערער התייחסה לזריקת אבן לכיוון השוטרים שעמדו ב"כיכר המוניות", עולה כי בית המשפט הרשיע את המערער בזריקת אבן לכיוונם של שוטרים אלה.

20. מקריאת סעיף 21 להכרעת הדין עולה, כי אין בו התייחסות לטענת המשיבה כי המערער זרק אבן גם לעבר הג'יפ בו נסע השוטר כהן. מזכיר, כי אף שהעד כהן נמצא אמין בעיני הערכאה קמא, בית המשפט קבע בהכרעת הדין כי לא ניתן לבסס את הרשעתו של המערער על סמך עדותו של עד זה בלבד, כיוון שהשוטר כהן זיהה את המערער כאדם שזרק אבן לעבר הג'יפ בו השוטר נסע, על סמך מבנה גופו של המערער והיותו לבוש בחולצה לבנה.

21. דברים אלה, ובכללם קביעתו של בית משפט קמא כי הוכח מעבר לספק סביר שהמערער זרק "לפחות אבן אחת" לכיוון השוטרים, יוצרים את הרושם שבית משפט קמא לא סבר כי הוכח לפניו במידת ההוכחה הנדרשת כי המערער זרק גם את האבן לעבר הג'יפ. אמנם לאחר קביעותיו בסעיף 21 להכרעת הדין בא סעיף 22 בו בית המשפט הרשיע את המערער בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום כמפורט בסעיף 1 להכרעת הדין, בו מנויות שלוש העבירות שצינו לעיל. ואולם, כאמור, מסעיף 21 להכרעת הדין עולה, לכאורה, שבית משפט קמא סבר כי הונחה לפניו תשתית ראיתית מספקת להרשעת המערער רק בשתי עבירות שיוחסו לו בכתב האישום, ולא בשלושתן.

22. נוסף ונאמר, שבין כך ובין כך, אנו סבורים כי לא הונחה תשתית מספקת להרשעת המערער בזריקת האבן לעבר הג'יפ. מעבר לדברים שבית משפט קמא עצמו ציין בהכרעת הדין נאמר, כי לנוכח טענת המשיבה כי המערער זרק תחילה אבן לעבר השוטרים שעמדו ב"כיכר המוניות" ואחר כך הוא זרק אבן לעבר הג'יפ, ניתן היה לצפות לכך שהעד כהן שנסע בג'יפ הראשון יראה את האבן שהמערער זרק לעבר "כיכר המוניות"; וכי העד לידור שנסע בג'יפ השני יראה את האבן שהמערער יידה לעבר הג'יפ בו נסע העד כהן. אלא, שכל אחד מעדים אלה העיד רק על זריקתה של אבן אחת. זאת ועוד; מהראיות עולה שהעד כהן ראה את הזורק לפרק זמן קצר בלבד - "שנייה-שתיים" - ואז המשיך בנסיעתו בג'יפ תוך ניתוק קשר עין בינו לבין הזורק.

23. סיכום הדברים הוא אפוא, שהגם שבית משפט קמא לא זיכה את המערער מהעבירה שיוחסה לו בגין זריקת האבן לעבר הג'יפ, מקריאת הכרעת הדין עולה ספק אם בית המשפט מצא כי הונחה לפניו תשתית ראיתית מספקת להרשעתו של המערער בביצוע עבירה זו. בנסיבות אלה ולנוכח הדברים שאמרנו לעיל בדבר התשתית הראיתית הקיימת ביחס לביצועה של עבירה זו, אנו קובעים כי יש לזכות את המערער מהעבירה לפי סעיף 275א' לחוק העונשין שיוחסה לו בכתב האישום.

24. ומכאן נעבור להרשעת המערער בעבירה של התפרעות ובעבירה של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, בגין ידוי אבן לעבר השוטרים שהיו ב"כיכר המוניות". ההרשעה בעבירות אלה התבססה
עמוד 5

בעיקר על עדותו של השוטר לידור. כפי שצוין לעיל, המערער מבסס את עיקר ערעורו על הסרטון שהופק ממצלמה שהייתה מותקנת על חזהו של השוטר לידור. לטענת ב"כ המערער, מה שמופיע בסרטון מקעקע את עדות השוטר לידור.

25. בחינת טענותיו של המערער מעלה, כי ערעורו מופנה נגד קביעותיו העובדתיות של בית משפט קמא. במקרה שלפנינו יש יתרון לערכאה המבררת על פני ערכאת הערעור, לא רק משום שהעדים העידו לפני הערכאה המבררת וזו הייתה יכולה להתרשם באופן ישיר ממהימנות גרסתם. במקרה שלפנינו עדויותיהם של העדים, ובכללם השוטר לידור, נמסרו תוך התייחסות של העדים לתצלומי האוויר שהונחו לפניהם, ותוך התייחסות של העדים לסרטון שהוצג לכל אחד מהעדים שנטלו חלק באירוע ולבית המשפט. בדרך זו יכולה הייתה הערכאה המבררת לקבל "תמונה חיה" ככל האפשר לגבי נסיבות האירוע, ולבדוק ולקבוע האם יש סתירה כלשהי בין הסרטון שצולם לבין עדויות העדים.

26. אשר לטענת המערער כי בסרטון לא מופיעים פרטים רבים עליהם העידו עדי המשיבה, הרי שבית משפט קמא התייחס לכך בסעיף 15 להכרעת הדין. בעניין זה בית המשפט קיבל את עדותו של לידור כי "בשל סוג המצלמה ואיכותה והעובדה שהמצלמה היתה בגובה החזה שלו (ולא בגובה העיניים), לא ניתן לראות בצילומים את הכביש, את המתפרעים, או את הג'יפ שהיה מלפניו, כפי שרואה אותם מי שיושב ברכב וכפי שהוא ראה בעיניו... ואמנם, רק כאשר לידור יצא מהרכב והתקרב לנאשם, ניתן היה לקלוט את הנאשם במצלמה". קביעתו של בית משפט בעניין זה מקובלת עלינו.

27. ואשר לטענת המערער כי גרסת עדי התביעה אינה הגיונית שכן מהסרטון עולה כי התנהל אחרי המערער מרדף ממושך כשהג'יפ בו היה השוטר לידור נסע במהירות גבוהה דבר שאינו מתיישב עם מהירות ריצתו של אדם, הרי שספק אם טענה זו זכתה בערכאה הראשונה לאותו דגש לו היא זכתה בהליכי המעצר ולו היא זוכה בהליכי הערעור. אפשר שמטעם זה טענה זו לא לובנה ולא נדונה בהכרעת הדין באופן בו ב"כ המערער מבקש ללבנה עתה.

28. הגם שכך נאמר, כי דומה שבעת שהוא מעלה טענה זו ב"כ המערער יוצא מנקודת הנחה שהמרדף אחר המערער התחיל כבר מתחילת הסרטון. אלא שמהראיות שנשמעו עולה שאין הדבר כך. מהעדויות שנשמעו בבית משפט קמא עולה, כי בתחילת הסרטון נסע הג'יפ ב"ציר דליה" לכיוון המקום בו היו המתפרעים, וזאת במטרה לאגף אותם ולהפתיע אותם מאחור. בתשובה לשאלה שהשוטר לידור נשאל על ידי בית המשפט הוא מסר, כי הוא הבחין במערער לראשונה מספר מטרים לפני שהג'יפ בו נסע הגיע למפגש של "ציר דליה" עם "ציר קלמר" (עמוד 15 ש' 10-11). מעדותו של העד לידור עולה, כי ההגעה למפגש והפנייה שמאלה ל"ציר קלמר" אירעה כ-40 שניות לאחר תחילת הסרטון (עמ' 10 ש' 27). יוצא מכך, שהמרדף אחר המערער התנהל במשך פרק זמן קצר, ובצורה משמעותית, מפרק הזמן אותו מניח המערער ביסוד טיעונו.

29. יש לציין שלעדויות של לידור כי המערער נטל חלק בהתפרעות ויידה אבן לעבר שוטרים שהיו ב"כיר המוניות" יש תמיכה בעובדה שהמערער נעצר במקום הסמוך למקום ההתפרעות, כשהוא מתרחק מאזור זה, דבר המתיישב עם גרסת המשיבה כי לאחר שהמתפרעים ראו את הכוח המאגף הם התפזרו ועזבו את המקום. ועוד יש לציין, שהשוטר לידור מסר בעדותו, כי בעת שהוא עצר את המערער הוא

הבחין כי יש על ידיו "סימני זיעה, עפר ושחור, נגע בצמיגים או באבנים" (עמ' 8 ש' 3). לשם תיעוד הדברים צילם העד את ידיו של המערער. המערער טען בהודעתו במשטרה, כי סימני הלכלוך והאבק על ידיו הם תוצאה מכך שנפל על האדמה "לחוץ מזה מהות העבודה שלי כולה לכלוך וגריז וזה משאיר סימנים" (נ' 1 ש' 62). אמנם לא ניתן לשלול את הדבר, ואולם באותה מידה לא ניתן לשלול את האפשרות שידיו של המערער התלכלכו בעת שהוא נטל חלק בהתפרעות ונגע בצמיגים או באבנים. יש בכך כדי לתמוך בגרסת המשיבה.

30. אכן, לא אחת בתום שמיעת הראיות נמצא כי לא הונחה לפני בית המשפט תמונה עובדתית מלאה ומדויקת על כל פרטיה ודקדוקיה. אלא שהמקום לחקור את הדברים, ללבן אותם ולברר אותם הוא בערכאה הדיונית ולא בערכאת הערעור. כפי שצוין, העדים שהעידו בבית משפט קמא עשו זאת תוך התייחסות לתצלומי אוויר שהוצגו לפניהם ולסרטון שצולם. העדים נחקרו בחקירה ראשית ובחקירה שכנגד, ואף בית משפט קמא הציג שאלות לעדים. בסופו של דבר בית המשפט קבע בסעיף 21 להכרעת הדין כי "... הוכח מעבר לספק סביר כי במועד האירוע היתה התפרעות בה השתתפו כמאה אנשים שיידו אבנים, ירו זיקוקים וחסמו כב(י)שים על ידי צמיגים ופחים, וכי הנאשם היה במקום ההתפרעות וזרק לפחות אבן אחת לכיוון השוטרים, ולפיכך יש לראותו כ(מי) שנטל חלק באותה התפרעות וניסה לתקוף את השוטרים באמצעות האבן". לא מצאנו שבית משפט קמא טעה במסקנות אליהן הגיע בהסתמך על הראיות שהובאו לפניו והטענות שנטענו לפניו. מטעם זה לא מצאנו עילה להתערב בהחלטתו של בית משפט קמא להרשיע את המערער בעבירה של התפרעות ובעבירה של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות.

31. סיכומו של דבר. מהטעמים עליהם עמדנו אנו קובעים כי יש לזכות את המערער מהעבירה של הפרעה לשוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 275א' לחוק העונשין, שיוחסה לו בכתב האישום. לא מצאנו עילה להתערב בקביעותיו של בית משפט קמא בדבר הרשעתו בעבירות של התפרעות וניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, ולפיכך הרשעתו של המערער בעבירות אלה נותרה על כנה.

הערעור על גזר הדין

32. המערער כיום כבן 25. רווק. אין לו הרשעות קודמות. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הוא מנהל חיים נורמטיביים. בית משפט קמא סקר בגזר הדין את קורותיו של המערער כפי שהם עולים מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו. בית המשפט עמד על טיעוני הצדדים לעונש; ציין את שיקולי הענישה הצריכים לעניין; וסקר פסיקה רלבנטית. לאחר כל אלה בית המשפט הגיע למסקנה כי מתחם הענישה צריך לעמוד על בין 6 ל-15 חודשים. בהתחשב במכלול השיקולים קבע בית המשפט שיש למקם את המערער בתחתית המתחם, אך אין נסיבות המאפשרות לחרוג ממנו. בית המשפט קבע כי במקרה זה לא ניתן להסתפק בהטלת עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, והוא הטיל על המערער את העונשים שצינו לעיל.

33. לא ניתן לומר כי בית משפט קמא סטה ממדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירות מסוג זה. עם זאת, לאחר ששקלנו בדבר מצאנו כי יש להקל במידת מה בעונשו של המערער, וזאת בהתחשב במכלול נסיבות העניין, ובהן שתי עובדות עליהן נעמוד להלן;

34. העובדה האחת היא, שהעונש בבית משפט קמא הוטל על המערער בגין זריקתן של שתי אבנים, בעוד שבשל הטעמים עליהם עמדנו לעיל מצאנו כי יש להרשיע את המערער בגין זריקתה של אבן אחת (זריקת אבן לעבר "כיכר המוניות" ממרחק של כ-40 מטרים בלא שנטען שהאבן פגעה בדבר), ולזכות את המערער מאחת העבירות שיוחסו לו בכתב האישום (זאת בגין זריקת האבן שנטען שפגעה בג'יפ המשטרתי). מצאנו, כי זיכוי של המערער מאחת העבירות שהוא הואשם בהן צריכה בנסיבות המקרה שלפנינו להיות מלווה בהקלה בעונש שיש להטיל עליו. אחת המשמעויות של הקביעה בדבר זיכוי של החלקי של המערער היא, שכפירתו של המערער בעובדות כתב האישום וניהול ההוכחות על ידו, הייתה בחלקה מוצדקת.

35. העובדה השנייה היא, שמתסקיר שירות המבחן עולה, כי המערער הוא אדם בעל כישורים ויכולות ושהוא סיים 12 שנות לימוד תוך שהצטיין בלימודיו. המערער נבחן בבחינות הבגרות הירדנית אך בשל מצבו הרפואי של אביו הוא נאלץ לצאת לעבוד כדי לסייע בפרנסת המשפחה, ולא נבחן בכל מבחני הבגרות. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי המערער שאף ללמוד לימודי משפטים באוניברסיטה, אך בשל הצורך לסייע בפרנסת המשפחה הוא נאלץ לוותר על שאיפתו זו. לאחר סיום לימודיו המערער עבד במאפיה במשך כשלוש שנים; לאחר מכן הוא עבד שלוש שנים נוספות בתחום האינסטלציה; ובמועד כתיבת התסקיר הוא עבד בשופרסל. אכן, בית משפט קמא נתן משקל לעובדה זו בגזר דינו. אף אנו מצאנו לתת לה משקל אשר בנסיבות העניין תומכת במסקנה כי יש להקל בעונשו של המערער, ולו בשל החשש כי שליחתו לריצוי עונש מאסר בפועל עלולה להציב בפניו בעתיד מכשולים לימודיים ותעסוקתיים.

36. לנוכח המסקנה אליה הגענו ביקשנו כי הממונה על עבודות השירות יגיש לנו חוות דעת בשאלת התאמתו של המערער לבצע עבודות שירות. הממונה על עבודות השירות בדק את המערער ובחוות הדעת מיום 24.11.19 הוא מצא כי המערער כשיר לבצע עבודות שירות.

37. לפיכך אנו מחליטים לקבל את הערעור על גזר הדין במובן זה שאנו קובעים כי תחת עונש המאסר לריצוי בפועל שהוטל על המערער בבית משפט השלום, יוטל עליו עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, בניכוי תקופת מעצרו. יתר חלקי גזר הדין יעמדו על כנם.

סוף דבר

38. אשר להכרעת הדין מצאנו כי יש לזכות את המערער מהעבירה של הפרעה לשוטל בנסיבות מחמירות. אשר לגזר הדין מצאנו להמיר את עונש המאסר לריצוי בפועל לעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות. יתר חלקי הכרעת הדין וגזר הדין ייוותרו על כנם.

39. על המערער להתייצב לריצוי עונש המאסר בעבודות שירות שהוטל עליו ביום 26.2.20 בשעה 08:00 ביחידת עבודות שירות, מפקדת מחוז דרום, באר שבע. ריצוי העונש יהיה בהתאם לאמור בחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות. הקנס ישולם עד ליום 1.1.20.

מזכירות בית המשפט תמציא לב"כ הצדדים את פסק הדין ותוודא טלפונית קבלתו בידם. העתק מפסק הדין יישלח גם לממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, כ"ז חשוון תש"פ, 25 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.

דנה כהן-לקח, שופטת

אריה רומנוב,
שופט

גילה כנפי שטייניץ,
שופטת